
DSBCA07 - DĚJINY STAROVĚKÉHO ŘECKA II - SEMINÁŘ

4. HODINA, ALEXANDR – ARRIÁNOS, SELEUKOVSKÁ ŘÍŠE

ARRIÁNOS

- Flavius Arrianus
- Z Níkomédie (Bíthýnie)
- Konec 1. stol. nl. – pol. 2. stol. nl./2. třetina 2. stol. nl.
- Z aristokratické rodiny
- Spisy historické, vojenské, filosofické
- Žák Epiktéta (stoická filosofie)
- Hadrianus
- Konsul (suffectus)
- Prefectus/legatus v Kappadokii
- V Athénách (archón)

ARRIÁNOS

- *Rozpravy Epiktétovy*
- *Parthika, Bíthýniaka, Periplús Euxeinú, Dějiny po Alexandrovi*
- *Techné taktiké, Kynégetikos*
- *Anabasis, Indika*

ARRIÁNOS

- *Anabasis* (Ἀλεξάνδρου Ἀνάβασις)
- Tažení Alexandra
- 7 knih
- Nejkompletnější popis Alexandrova tažení
- Model – Xenofóntova *Anabasis*
- Prameny pro Arriána – Ptolemaios, Aristobúlos, Nearchos
- Chronologicky, od nástupu na trůn do smrti, chybí dětství

ARRIÁNOS

- Alexandr – obhajoba, dokonalý generál (x i přejímání východních vlivů, vraždy)
- Božské zásahy, znamení, osudovost, „mytologické“ příběhy – méně než jinde
- Bitevní rozestavení, velitelé, vlastnosti Alexandra, odvaha

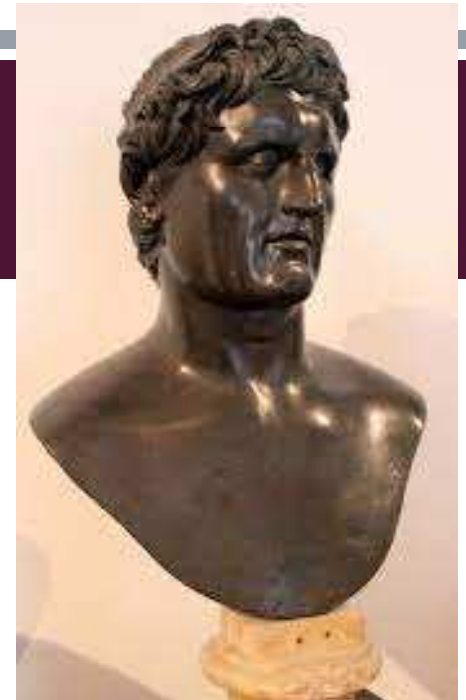
ALEXANDR

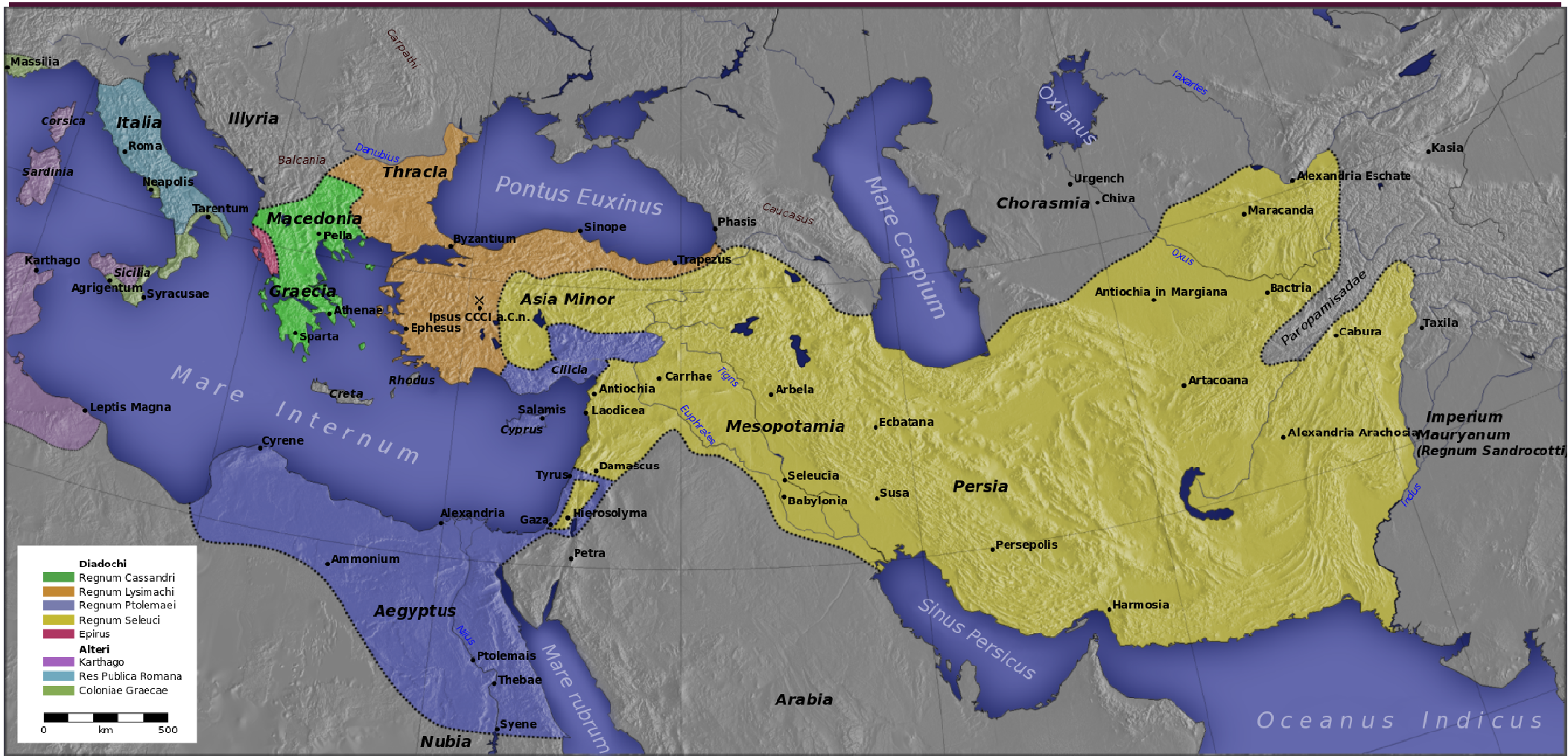
- 356–323 pnl (10. června)
- Narozen v Pelle
- Argeadská dynastie
- Filip II., Olympiás
- Aristotelés učitelem
- Ve dvaceti králem
- Poprava Amynta IV. (bratranec), Attala (velitel v Malé Asii), Kleopatry Eurydiké a jejích dětí (manželka Filipa II., neteř Attala)
- Tažení proti Achaimenovské říši, dále do Indie
- Plány na dobytí známého světa
- Zakládání měst – Alexandrie (kromě 2 všechny v Asii), Alexandria (Egypt), Alexandria Eschaté, Alexandria na řece Oxu (Ai-Chanúm), Alexandria Búkefala

SELEUKOVSKÁ ŘÍŠE

- Zakladatel Seleukos I. Níkátór
- Velitel hypaspistů, jízdy (*hetairoi*), chiliarcha
- Podpora Perdikka, potom jej zabije
- Správa Babylónie
- Dočasně vyhnán Antigonem
- Od 312/1 pnl vládne, 305 pnl královský titul
- 301 pnl bitva u Ipsu
- 281 pnl bitva u Korupedia, zabit Ptolemaiem II. Keraunem
- Apamé, Stratoníké
- Postupné zmenšování říše
- Do roku 64/3 pnl

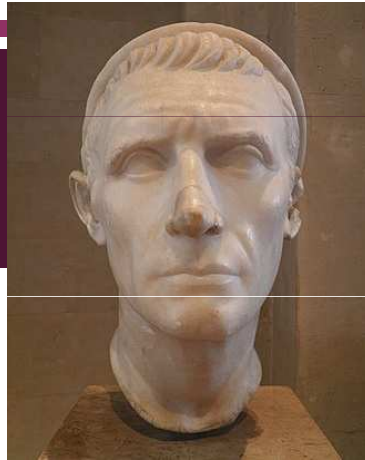

SELEUKOVSKÁ ŘÍŠE

- Antiochos I. Sótér (281–261 pnl) – boje s Galaty, vzpoura v Sýrii, první syrská válka, ztráta části území a boje v Malé Asii, boje s Pergamem, manželka Stratoníké, poprava nejstaršího syna (Seleukos), smrt krátce po tažení proti Pergamu, vyslanec do Indie (Déimachos)
- Antiochos II. Theos (261–246 pnl) – ztráta území (Baktrie, Parthie, Kappadokie), druhá syrská válka, zisky maloasijských měst (Mílétos, Efesos), sňatek s Bereníkou (dcera Ptolemaia II.), první manželka Láodiké
- Seleukos II. Kalliníkos (246–226 pnl) – občanská válka (Antiochos Hierax, 226 pnl), nezávislost řady území, třetí syrská válka (x Ptolemaios III.), vzpoura v Antiochii (Stratoníké II.), příprava tažení proti Pergamu

SELEUKOVSKÁ ŘÍŠE

- Antiochos III. Veliký (Megás) (223–187 pnl) – obnova říše, vzpouře v Persii a Médii, čtvrtá syrská válka (bitva u Rafie), zisk území na východě, pátá syrská válka (zisk Sýrie, Palestiny), tažení do Malé Asie (x Achaios), spojení s Aitólským spolkem, do Řecka, bitva u Thermopyl (191 pnl), bitva u Magnésie (190/189 pnl), smlouva z Apameie (188 pnl), ztráta území za pohořím Tauros, umírá v boji na východě
- Antiochos IV. Epifanés – válka s Makkabejskými, snaha o helenizaci říše, nezávislost
- Časté občanské války, převraty, postupně omezení území jen na Sýrii, vliv ostatních
- Obsazení Tigranem, částečná obnova, 64/3 pnl vznik římské provincie (Pompeius)

SELEUKOVSKÁ ŘÍŠE

- Mnohonárodnostní říše
- Helenizace vyšších vrstev obyvatel
- Řekové/Makedonci přejímají místní zvyky
- Král, rodina (*basileus*), absolutní vládce
- Kult krále (Seleuka I.)
- Makedonci, Řekové, helenizované rody
- Místní obyvatelé, lid (*laoi*)
- Mince – podle vzoru Alexandra, stříbrné
- Vnitřní členění zůstává zachováno (satrapie)
- Města, chrámy, královská půda
- Řečtina – *lingua franca* (*koiné*)

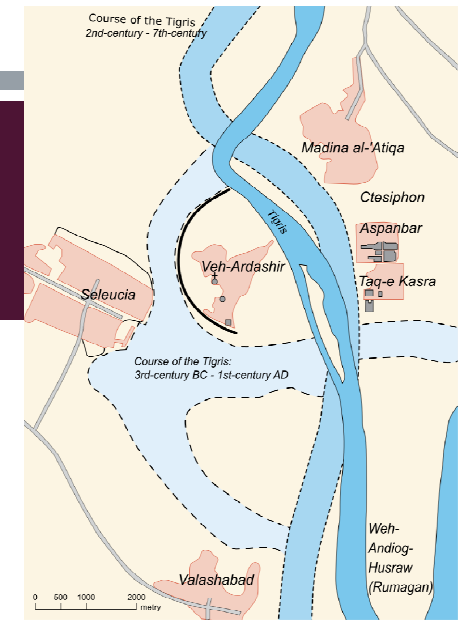

SELEUKOVSKÁ ŘÍŠE

- Armáda – falanga, Makedonci, Řekové, místní kmeny, žoldnéři
- Stěhování řeckých kolonistů
- Zakládání měst, kolonií – *poleis, katoikiai, frúria*
- Stříbrné štíty (*Argyraspides, Ἀργυράσπιδες*)
- Místní kmeny – lehká pěchota, pomocné oddíly
- Jízda – vliv východních tradic, katafrakti (*kontos, kopí*)

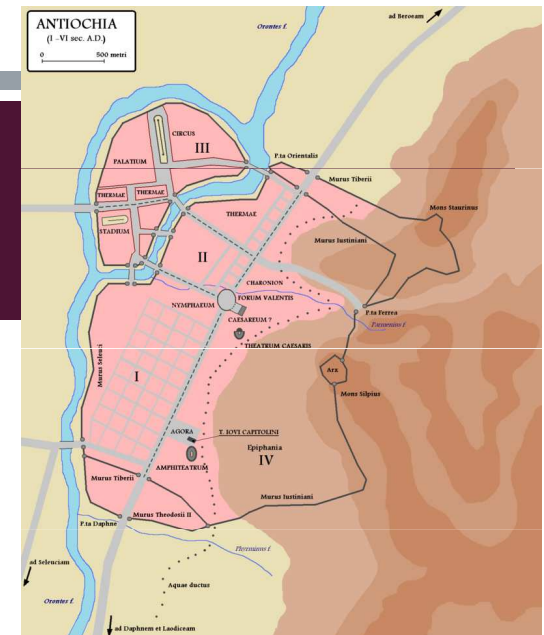
SELEUKOVSKÁ ŘÍŠE

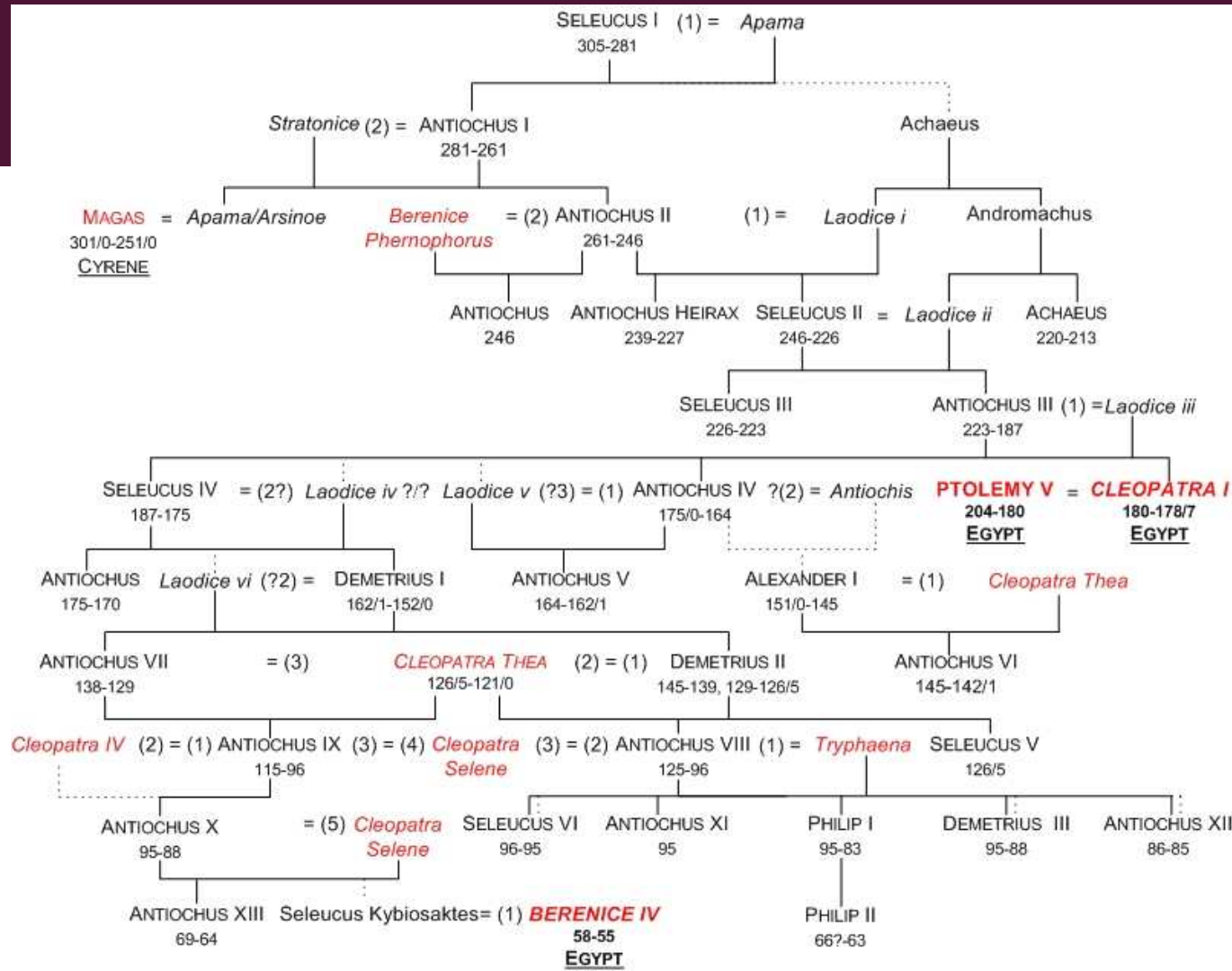
- Zakládání měst
- Většina v Sýrii (Tetrapolis), Malé Asii
- Seleukeia na řece Tigridu (nahrazuje Babylón, *peligánes*), 141 pnl dobytá Parthy, později založen Ktésifón
- Seleukeia Pieria – přístav Antiochie
- Apameia – podle Seleukovy manželky (Apamé), na řece Orontu
- Láodikeia – přístav v Sýrii, pojmenováno podle Seleukovy matky
- Seleukeie vznikají v Malé Asii, Sýrii, Mesopotámii

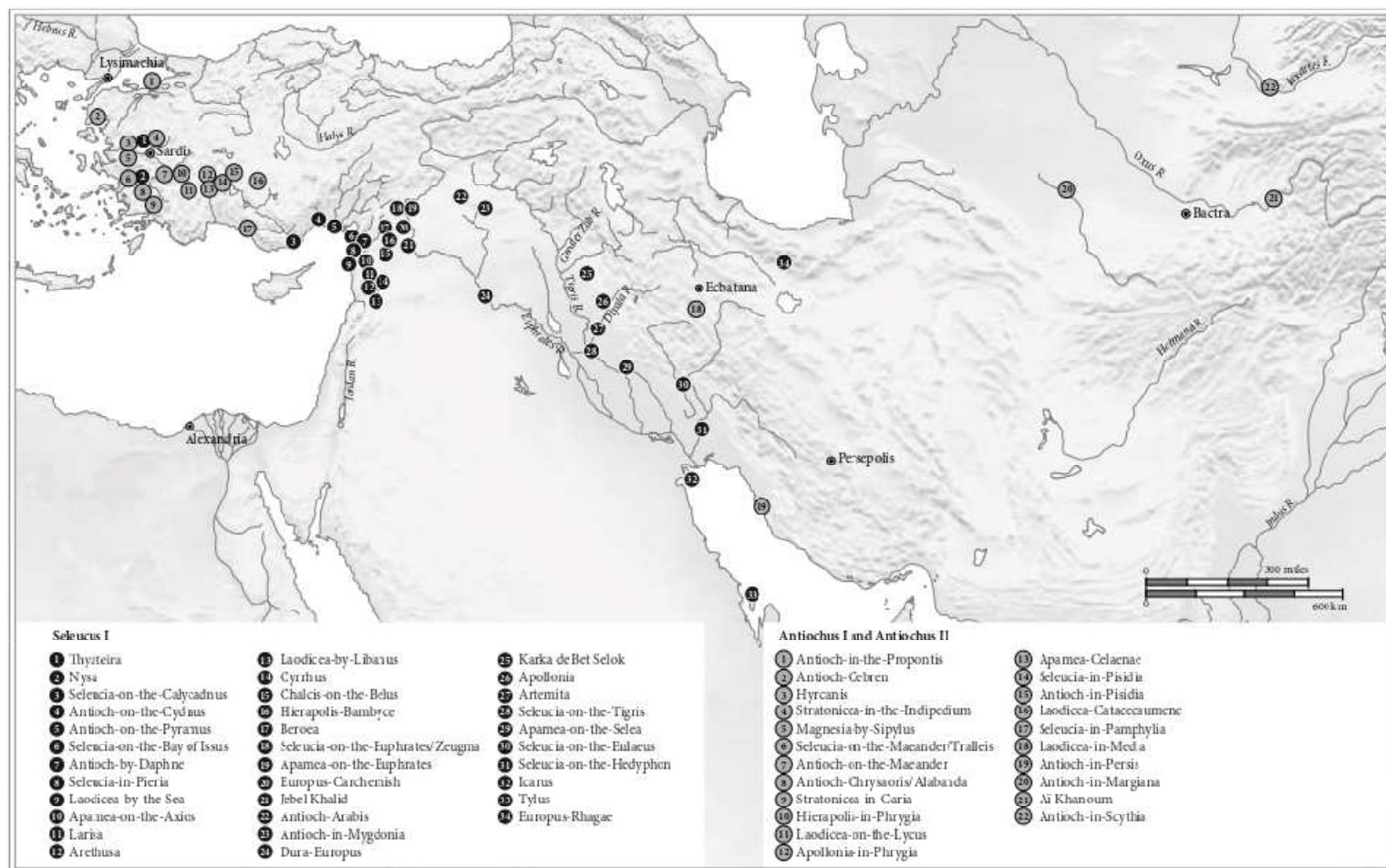

SELEUKOVSKÁ ŘÍŠE

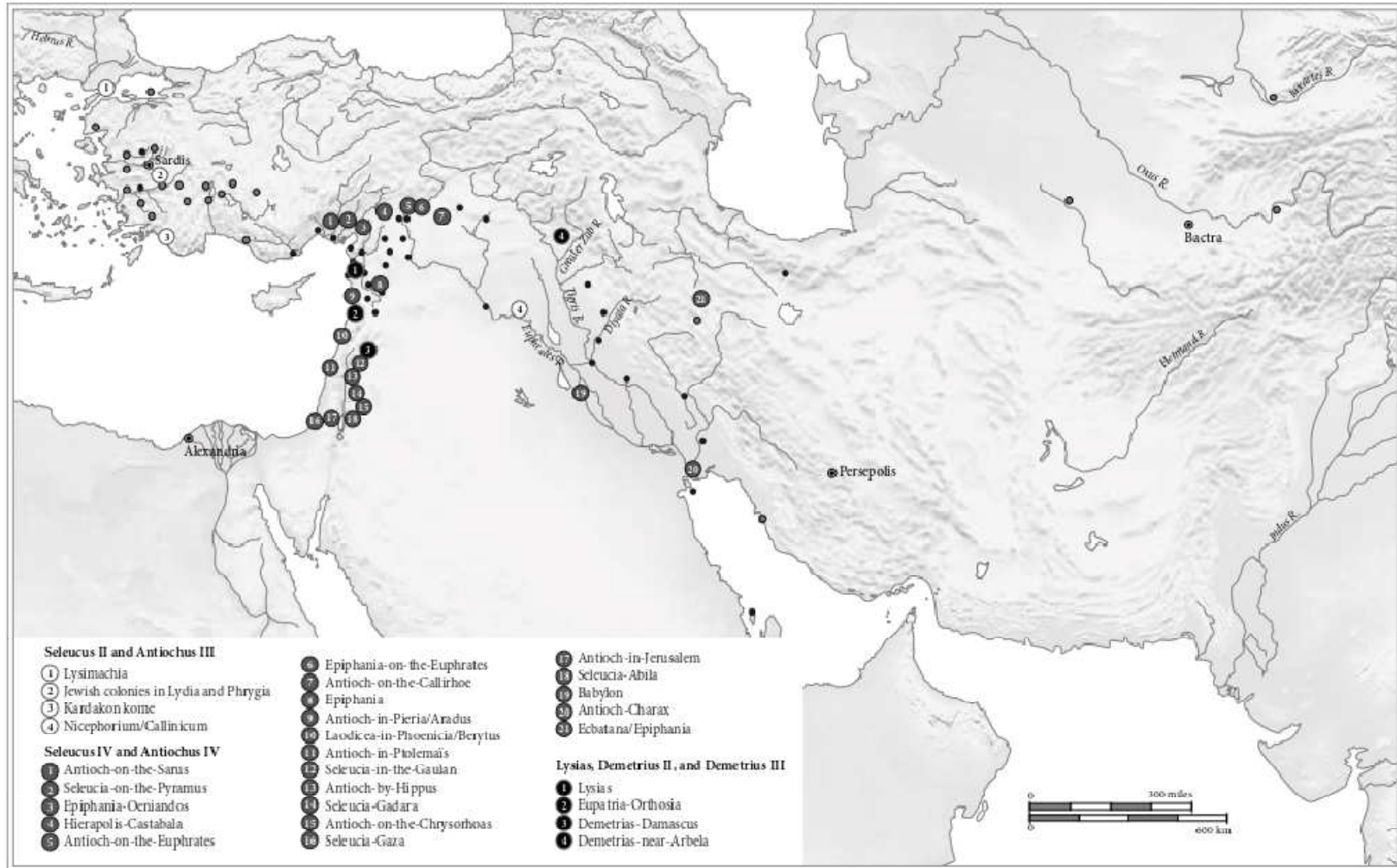
- Edessa – sídlo království v Osrhoéné
- Antiochie na řece Orontu – založena Seleukem, na trase obchodních cest, hlavní město říše, jedno z nejvýznamnějších měst ve východním Středomoří, židovská, křesťanská komunita, patriarcha (jedno z pěti měst s patriarchou), hlavní město provincie Sýrie, jedno z největších měst Římské říše
- Celkem více než 100 nových měst

Map 8 Seleucid colonial foundations, Seleucus I to Antiochus II.

Map 9 Seleucid colonial foundations, Seleucus II to Demetrius III.

-
-
- Kosmin, Paul J. 2014. *The Land of the Elephant Kings: Space, Territory, and Ideology in the Seleucid Empire*, Cambridge, MA and London, England: Harvard University Press.
 - Kosmin, Paul J. 2018. *Time and Its Adversaries in the Seleucid Empire*. Cambridge, MA: Harvard University Press.
 - Susan M. Sherwin-White, Amélie Kuhrt. 1993. *From Samarkhand to Sardis : a new approach to the Seleucid Empire. Hellenistic culture and society*. Los Angeles: University of California Press.
 - Fischer-Bovet, C., & Von Reden, S. (Eds.). 2021. *Comparing the Ptolemaic and Seleucid Empires: Integration, Communication, and Resistance*. Cambridge: Cambridge University Press.